

Teksten

Convidando está la noche

convidando está la noche
aquí de músicas varias,
al recién nacido infante
canten tiernas alabanzas.

Ay, que me abraso, divino dueño,
en la hermosura, de tus ojos.
Ay, cómo llueven,
ciento luceros,
rayos de gloria,
rayos de fuego.
Ay, que la gloria,
del portaliño,
ya viste rayos,
si arroja hielos.
Ay, que su madre,
como en su espero,
mira en su lucencia,
sus crecimientos.

Alegres cuando festivas
unas hermosas zagalas
con novedad entonaron
juguetes por la guaracha.

En la guaracha,
le festinemos,
mientras el Niño,
se rinde al sueño.
Toquen y bailen,
porque tenemos,
fuego en la nieve,
nieve en el fuego.
Pero el chicote,
a un mismo tiempo,
llora y se ríe,
¡qué dos extremos!
Paz a los hombres,
dan de los cielos,
a Dios las gracias,
porque callemos.

¡Vaya de gira!

¡Vaya de gira!
¡Vaya de chanza!
Vaya de gusto,
vueltas y mudanzas.
¡Ay, ay, ay!
Toca el pandero
y tañe la gaita,
¡Ay, ay, ay!
Vaya de baile
y suene la flauta,
¡Ay, ay, ay!

De nacht nodigt uit
om hier met verschillende melodieën,
tedere lofbetuigingen te zingen
voor het pasgeboren kind.

Oh, ik sta in vuur en vlam, goddelijke heer,
voor de schoonheid van uw oogjes.
Ay, hoe laten zij
honderden lichtjes schijnen;
stralen van glorie,
stralen van vuur.
Oh, de glorie
van de stal
zou zelfs stralen laten zien
als het ijs regende.
Ach, hoe zijn moeder
zijn groei ziet,
als in een spiegel,
in het licht dat hij uitstraalt

Vrolijk en feestelijk
brachten een paar
knappe meisjes nieuwe melodietjes
voor de guaracha ten gehore.

Met de guaracha
vieren wij zijn feest,
terwijl het Kindje
zich overgeeft aan de slaap.
Laten zij spelen en dansen,
want wij hebben
vuur in de sneeuw,
sneeuw in het vuur.
Maar het flinke ventje
huilt en lacht tegelijk,
wat een uitersten!
Vrede voor de mensen,
een geschenk van de hemel,
God zij dank daarvoor
en wij kunnen zwijgen.
[ML]

Tjonge, wat een zwier,
wat een lol
en plezier,
wat een mooie danspassen!
O, o, o!
Laat de tamboerijn roffelen
en de doedelzak klinken.
O, o, o!
Laat de fluit spelen
en iedereen dansen!
O, o, o!

Repicad las castañetas,
el caramillo y sonajas.
Vaya de gusto y primor,
pues que tiritando
se mira el sol.

Al son de arroyos y fuentes,
bailad pues Dios ha nacido,
y que muy hombre ha venido,
nos quiere hacer excelentes,
viéndole todas las gentes,
como un niño por mi amor.

Muestra con discreto aviso,
que le dio de enamorado,
al ala de encarnado
el color de lo pajizo,
pues su rendimiento quiso
explicar en el color.

Como es sol claro y luciente
que el mundo viene a ilustrar,
a los reyes quiso dar
toda la fe del oriente,
y una estrella refulgente
fue el eco de su esplendor.

Ofrecerle ricos dones
con reverente destello,
y en las plantas de su cielo
logran divinos blasones,
lo fiel de sus corazones
mérito le dio al valor.

Ah de la nave

¡Ah de la nave!
¡Suelten las velas!
¡Amaina! ¡Aferra! Quedo,
que la nave de Pedro
se sube al cielo.
¡Socorro! ¡Socorro!
Aunque no hay peligro
con tal piloto.
Pedro, aunque fue gran piloto,
hubo menester Maestro
para navegar en popa
y ponerse en salvamento.
Dos llaves le dio tan grandes,
que pueden abrir el cielo,
y esto sin estar por puertas,
porque es mucho su gobierno.
De la Iglesia militante
fue cabeça, así lo creo,
tal que puesta en la Romana
fue de grandísimo peso.

Laat de castagnetten
klepperen met de flageolet en de ratels!
Tjonge, wat een goede smaak en verfijning,
want zelfs de zon
ziet het zinderend aan.

Dans op de klank van beken en bronnen,
want God is geboren
en als mens gekomen.
Hij wil ons voortreffelijk maken.
Alle mensen zien hem als
een kind, bij mijn liefde!

Discreet toont hij
dat hij uit liefde
de arm van zijn Mens geworden Zoon
stroegeel kleurde
want met die kleur
wilde hij diens goddelijkheid aantonen.

Omdat hij de zon is, helder en stralend,
komt de wereld hem aanbidden,
aan de koningen wilde hij
al het geloof van het Oosten geven
en een flonkerende ster
was de weerspiegeling van zijn luister.

Met eerbiedige toewijding
brachten zij hem rijke geschenken
en aan de voet van zijn hemel
ontvingen zij goddelijke eer.
De trouw van hun harten
beloonde hun moed.

Ach, het schip!
Hijs de zeilen,
strijk de zeilen, rol ze op! Ik blijf
want het schip van Petrus
stijgt op naar de hemel.
Help, help,
maar er is geen gevaar
met zo een stuurman.
Petrus had, hoewel hij een geweldige
stuurman was, de Meester nodig
om vóór de wind te zeilen en hem
in veiligheid te brengen.
Die gaf hem twee sleutels,
zó groot dat zij de hemel kunnen openen en
dat zonder bij de deur te zijn,
want zijn macht is groot.
Hij stond aan het hoofd van
de militante kerk, dat geloof ik tenminste,
en toen het de Roomse kerk werd,
was hij van zeer groot belang.
[ML]

La chacona me piden

La chacona me piden, ¡Vaya!,
que ha mil años que no se canta.
Si aguinaldo nos dan, señores,
cantaremos con mil primores,
lleno de gracias y flores
un tonillo como de Pascua.

Enmendémonos de cultura.
¡Oh, qué celestial y pura,
con despejo y hermosura,
la verdad se nos declara!
La chacona me piden, ¡Vaya!,
que ha mil años que no se canta.

Cuando nace de una Azucena
quien a todos nos engaña
dándonos la Nochebuena
nadie venga a hacer la mala.
La chacona me piden, ¡Vaya!,
que ha mil años que no se canta.

Este Niño me da desvelos,
quien movido de unos celos
quebrantó los mismos cielos
y sus celos no quebrantan.
La chacona me piden, ¡Vaya!,
que ha mil años que no se canta.

Pues el frío le tiene quedo
de la nieve, decir puedo,
que a sus hamos tienen miedo,
siendo el miedo de la hampa.
La chacona me piden, ¡Vaya!,
que ha mil años que no se canta.

Salve Regina

Salve Regina, Mater Misericordiae,
Vita, dulcedo, et spes nostra, Salve!
Ad te clamamus, exsules filii Hevae,
Ad te suspiramus, gementes et flentes,
In hac lacrimarum valle.
Eja ergo, Advocata nostra,
Illos tuos misericordes oculos ad nos
converte
Et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
Nobis, post hoc exilium, ostende,
O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria.

Ze vragen me om een chaconne! Kom nou!
Die wordt al 1000 jaar niet meer gezongen.
Als jullie ons een kerstgeschenk geven,
heren, dan zullen we met duizend kunsten,
vol sier en mooi uitgedost
een liedje zingen zoals voor Pasen.

Laten wij onze ontwikkeling verbeteren;
Oh, hoe hemels en puur
met eenvoud en schoonheid
zal de waarheid ons duidelijk worden.
Ze vragen me om een chaconne! Kom nou!
Die wordt al 1000 jaar niet meer gezongen.

Dan wordt uit de lelie geboren
Hij die ons allen behaagt
door ons Kerstavond te schenken;
laat niemand op de verkeerde avond komen.
Ze vragen me om een chaconne! Kom nou!
Die wordt al 1000 jaar niet meer gezongen.

Dit kind houdt ons wakker
want gedreven door ziele-ijver
verbrak hij het hemelgewelf
maar zijn ziele-ijver breekt niet.
Ze vragen me om een chaconne! Kom nou!
Die wordt al 1000 jaar niet meer gezongen.

De kou echter brengt hem tot bedaren,
en van de sneeuw kan ik zeggen
dat men bang is voor zijn vlokken
bang is voor het pak sneeuw.
Ze vragen me om een chaconne! Kom nou!
Die wordt al 1000 jaar niet meer gezongen.

Gegroet, koningin, moeder van
barmhartigheid; ons zoete leven, en onze
hoop. Tot u roepen wij, ballingen, kinderen
van Eva. Tot u zuchten wij, kreunend en
wenend in dit tranendal.
Wees dan onze voorvechtster,
wend uw barmhartige
ogen naar ons
en toon ons Jezus, de gezegende vrucht van
uw schoot, na deze ballingschap.
O genadige, o vrome, o zoete maagd Maria.

Duerme, rosa, y descansa

Duerme, Rosa, y descansa,
duerme, Rosa, y sosiega,
pues te guarda esa fuente
Siempre despierta.

Reposa y no temas,
que el blando Favonio,
si a tornos te amarga,
si a sustos te inquieta
también te defiende,
arrulla y recrea.

Y el uno con soplos
y el otro con perlas
te ruegan, te piden,
descanses y duermas.

Duerme, apasible rosa,
Tú, a quien la playa amena
Jura su vasallaje
como a fragante rosa.

*Duerme y sosiega,
si acaso intentas
librarte del Amor
que anda en las selvas.*

Duerme, y en las alfombras
de esa esmeralda hueca
tiende la regia pompa
de tu purpúrea rueda.
Duerme y sosiega ...

Duerme sin que te inquieten
de enamoradas quejas
voces que con los ecos
hasen sentir las penas.
Duerme y sosiega ...

Duerme, que mas te vale
esa quietud perfecta
que esa inquietud tirana
por quien el Amor vela.
Duerme y sosiega ...

Slaap Rosa en rust goed uit,
slaap en ontspan,
want deze altijd wakkere bron
waakt over je.
Rust uit en wees niet bang,
de zachte westenwind,
al bedreigt hij je soms als wervelwind
en maakt hij je hevig aan het schrikken,
toch verdedigt hij je ook,
wiegt je in slaap en vermaakt je.
De een met een bries,
de ander met parels:
Ze smeken je, ze vragen je,
rust uit en slaap.

Slaap onschuldige,
jij hier op dit stille strand
die zijn onderdanigheid aanbiedt
als aan een geurige bloem.

*Slaap en ontspan,
als je toevallig van plan bent
je van de liefde te bevrijden
die in de ochtend rondwaart.*

Slaap en leg op het smaragdgroene tapijt
van deze open plek
de niet aflatende praal
van je ergste ellende.
Slaap en ontspan...

Slaap en wordt niet wakker
van de liefdesklachten,
stemmen die via hun echo's
de smarten laten horen.
Slaap en ontspan...

Slaap, want je hebt meer
aan deze perfecte stilte
dan aan de tirannieke onrust
die heerst waar de liefde waakt.
Slaap en ontspan...

A la xácara, xacarilla

A la xácara, xacarilla,
de buen garbo y lindo porte,
traigo por plato de Corte
siendo pasto de la villa.
A la xácara, xacarilla
xacarilla de novedad,
novedad de novedades,
aunque ha más de mil Navidades
que alegra la Navidad.
Vaya, vaya de xacarilla,
que al Altísimo se humilla,
vaya de xácara, vaya,
que el amor pasa de raya.

Ahora que con la noche
se suspenden nuestras penas,
y a pagar culpas ajenas
nace un bello benjamí,
si el rey me escuchara a mí,
oh, qué bien cantara yo,
como ninguno cantó
del niño más prodigioso.
Con licencia de lo hermoso,
rayos desenvaina ardientes,
escúchenme los valientes
esta verdadera historia,
que al fin se canta la gloria
y a él la cantan al nacer,
general se vió el placer
que el cielo a la tierra envía.

Que en los ojos de María
madrugaba un claro sol,
con celestial arrebol
mostró la aurora más pura,
muchos siglos de hermosura
en tan pocos años de edad,
si no sol, era deidad,
y el sol es quien la ha vestido.
Quién como ella le ha tenido,
quién como ella le tendrá,
virgen y madre será
del que es sin principio y fin,
serrana y más serafín,
que serrana y que mujer,
porque Dios quiere nacer
apercibe su jornada.
La bella bien maridada,
de las más bellas que vi,
bien es que se diga aquí
de su esposo lo galante,
el más verdadero amante
y el más venturoso joven,
sin que los cielos le estorben
dentro de un Ave María.

Naar de jácara, jacarilla,
van goede zwier en mooi aanzien,
breng ik, als hoofdschotel,
het voedsel van het dorp.
Naar de jácara, jacarilla
een nieuwe jacarilla,
het nieuwste van het nieuwste.
Hoewel hij al meer dan duizendmaal
het Kerstfeest opvrolijkt.
Ga maar, ga maar jacarilla
want de Allerhoogste vernedert zich,
dans de jacara, dans,
want de liefde gaat over de streep.

Nu, in deze nacht,
wordt onze straf opgeschort,
en een mooie benjamin wordt geboren
om de schuld van anderen te betalen.
Als de koning naar mij zou luisteren,
oh hoe mooi zou ik dan zingen,
zoals nog niemand gezongen heeft
over dit zeer uitzonderlijke kind.
Met toestemming van de schoonheid,
laat hij vurige stralen zien,
luister naar deze ware geschiedenis,
dappere kerels, want aan het einde
bezingt men de overwinning
en ze zingen voor hem, al bij de geboorte,
overal zag men de vreugde
die de hemel naar de aarde zendt.

In de ogen van Maria
kwam een heldere zon op,
met hemels morgenrood
toonde de puurste dageraad,
vele eeuwen van schoonheid
in zo weinig levensjaren,
en als het de zon niet was
dan was het een godheid
en het is de zon die haar gekleed heeft.
Wie heeft hem zoals zij vastgehouden,
wie zal hem zoals zij vasthouden,
maagd en moeder zal zij zijn
van hem die zonder begin en einde is,
bergbewoonster en meer serafijn
dan bergbewoonster en vrouw,
omdat God geboren wilde worden
bereidt zij haar reis voor.
Van deze mooie, gelukkig getrouwde vrouw,
een van de mooiste die ik ooit zag,
is het goed hier te spreken
over haar edelmoedige echtgenoot,
de meest ware minnaar
en de meest gelukkigste jongeling,
zonder dat de hemel hem hindert
tijdens een Ave Maria.

Muerta de amores venía
la diosa de los amores,
salúdanla rui señores,
y por madre de la vida
le daban la bienvenida,
perla a perla y flor a flor,
a un portal los llevó amor
en la noche más helada.
Valentía en el donaire
y donaire en el mirar,
para empezar a pagar
de un criado obligaciones,
bañando está las prisiones
con lágrimas que derrama,
tiene de campo la cama
del hielo puesto a rigor.

Ay, verdades que en amor
siempre fuisteis desgraciadas,
las torpezas confirmadas,
el más tonto más se afila,
ya la gaita bailó Gila
que tocaba Antón Pascual,
dejémosle en el portal
con principio de romances.
Y pues no ha de haber más lances
y mi xacarilla vuela,
acabose y acabela
que era de vidrio y quebrela,
acabela y acabose
que estaba al yelo y quebrose.

Hevig verliefd kwam
de godin van de liefde;
nachtgalen begroetten haar,
en als moeder van het leven
heetten zij haar welkom,
parel voor parel en bloem voor bloem,
de liefde voerde hen naar een stal
in de meest koude vriesnacht.
Met moed en bevalligheid
en met een blik vol welwillendheid
begint hij de plichten
van een knecht op zich te nemen,
hij reinigt de boeien
met de tranen die hij vergiet.
Het veld is zijn bed
dat ijskoud is.

Ach, waarheden, in de liefde
vielen jullie altijd in ongenade,
stupiditeiten altijd bevestigd,
de grootste dwaas doet zich slim voor
en Gila danste op de muziek
die gespeeld werd door Antón Pascual,
laten we hem in de stal achterlaten
met het begin van zijn muziekjes.
En nu zijn er geen toespelingen meer nodig
en mijn jacarilla loopt,
is ze uit en ik beëindigde haar
want ze was van glas en ik brak haar
ik maakte haar af en ze hield er mee op
want ze was van ijs en ze brak.
[ML]

Vaya de xácara

Vaya de xácara, vaya,
Venga,
venga Dios a la tierra,
vamos,
que en campaña le hallamos
¿dónde?
donde redima al hombre.
Crudo,
que Dios se ha echado al mundo
Bravo,
que un león está temblando.
Cante,
habrá vítor que campe.
Salgan,
que los reyes no aguardan.

En esa casa de campo
nació el jayán de la gloria,
tan valiente que de noche
cantan los gallos sus obras.

Aunque le han visto desnudo
la noche muy cruda y hosca
diga el yelo que le ofende
en el pelo de la ropa.
En Sierra Nevada nace,
y por Dios que me enamora,
mas nace en Sierra Morena
quien los corazones roba.
En la concha de un pesebre
estuvo vertiendo aljófár,
que un niño como una perla
viene nacido en la Concha.
De ver que dos angelitos
pusieron su vida en solfa,
se puso a llorar los kyries
antes de cantar el gloria.
Tan amigo es de valientes
que ha tomado humana forma
por Adán que sobre un árbol
fue tentado de la hoja.

Muy poco cuidado tiene
cuando le coge la ronda,
que hasta la misma justicia
le pide misericordia.
Bien sé que si por prenderle
le embistiere alguna tropa,
será la mejor tajada
la oreja de una persona.
Yo no sé que Cristo fuese
de la nación española,
pero si nació en el heno
por fuerza nació en Atocha.
Por Él parió una doncella,
madre y virgen ella sola,
y su Padre la tenía
para ser de Dios esposa.

Laat horen die jácara, kom op,
Kom,
want God komt op de aarde,
laten wij gaan,
want op het land zullen wij hem vinden.
Waar?
Daar waar hij de mens verlost.
Naakt,
is God op aarde afgedaald,
Moedig,
want de leeuw bibbert.
Zing,
want er zal grote bijval zijn.
Kom naar buiten,
want de koningen wachten niet.

In dit landhuis
werd de kampioen van de glorie geboren,
zo moedig dat de hanen
's nachts zijn daden bezingen.

Hoewel zij gezien hebben
dat hij naakt is zegt de koude en donkere
nacht tegen het ijs
dat het zijn kleding bederft.
Hij wordt geboren in de Sierra Nevada,
en bij God die mij liefheeft,
maar degenen die de harten steelt
wordt geboren in de Sierra Morena.
In een kribbe was hij
parels aan het gieten
want een kind als een parel
werd in die kribbe geboren.
Toen hij zag dat twee engeltjes
zijn leven op muziek zetten
begon hij te huilen bij de kyries,
vóór het zingen van het gloria.
Hij is zo'n goede vriend van de moedigen
dat hij een menselijke gestalte aangenomen
heeft, zoals die van Adam, die verleid werd
door het blad van een boom.

Hij is niet erg voorzichtig
wanneer de nachtpatrouille hem inreket,
en hij smeekt de rechtbank
zelfs om medelijden.
Ik weet goed dat als men,
om hem gevangen te nemen, een of andere
troep inzet, de beste houw
die op iemands oor is.
En ik weet niet of Christus
een Spanjaard was,
maar als hij in het hooi geboren is
dan was dat beslist in Atocha.
Voor Hem baarde een maagd,
zij alleen is moeder én maagd,
en zijn Vader bestemde haar om de
echtgenote van God te worden.

Sólo amor pudo traerle
a vivir en pobre choza,
que en tiempo de Ezequiel
dicen que arrastró carrozas.
Y pues la bola del mundo
dio en su mano poderosa,
buenas noches y alabado
sea el niño de la bola.

Slechts liefde kon hem ertoe brengen in een
armzalig hutje te wonen,
en men zegt dat hij
in de tijd van Ezechiël
koetsen voorttrok.
En toen gaf hij hem de wereldbol
in zijn machtige hand.
Goedenacht en geloofd zij het
kind van de wereldbol.
[ML]